

4. aug. 1848

AFSENDER

Martinus Rørbye

MODTAGER

Rose Schiøtt

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Afsendersted:

Blokhus

Modtagersted:

København

Omtalte personer:

Carl Klitgaard

Christian Michael Rottbøll

Emma Eulalia Rørbye

Peter Vilhelm Sünckenberg

Arkivplacering:

Det kgl. Bibliotek, Acc. 1996/44

Trykt udgave:

Jørgen B. Hartmann: "Breve fra

Martinus Rørbye 1835-48" i

Personalhistorisk Tidsskrift, 1950, s.

19-20

TRANSSKRIFTION

Blokhuus den 4de August 1848.

Havde jeg ikke en kjær Kone til hvem jeg kunde skrive, og saaledes forskafe mig en behagelig Time, da skulle en Regndag, som denne, i en øde Klitegn ved Vesterhavet isandhed ikke være af de meget opmuntrende. Fra mit Vindue seer jeg ud over en lille Slette, der ikke mangler Frugtbarhed; men dens Begrænsning, en Række af lidet maleriske Klitbakker, lader intet Øieblik i Tvivl om hvor man befinder sig; paa en Grønning nærmere Huuset, ligger et Par smaa Hytter ved en Bæk; Ejeren af den ene er formodentlig Farver; thi han er i Begreb med at udskylle sine Tøier, Regnen lader ikke til at bekymre ham stort ved det vaade Arbeide, en Flok Ænder snaddre omkring ham, og svømme i Bækken; de øvrige levende Væsener i Hytten synes opløste i Kjedsommelighed, Konen og Børnene komme af og til gabende tilsyne i den aabne Huusdør, og skue tankeløse ud i den graae Luft; men Fjerkræet er dog mest at beklage, paa et Been, dryppende af Vand søge de Læ bag nogle Tørvestakke, med megen Tolmodighed vente de bedre Dage. Men see, ude paa Marken er en pudsig Seene, en Dreng er ifærd med at flytte en Kalv i Tøiret, den gjør tusinde Kaprioler og vil paa ingen Maade lystre den lille Herre, dog, nu er der igjen Eenighed, og den Samtale, som Manden i dyb Bas fører med Kjælderpigen i Krostuen under mit Værelse, paatvinger sig paa nye min Opmærksomhed; men er dog ikke nær saa ærgerlig, som den muntre Værtindes idelige Repeteren af en Hamborger Gallopade, som hun, for at opmuntre sit lille Barn, lader gjenlyde over det heele Huus. Neppe kjæreste Rose kan jeg vedligeholde mine Tanker, let kunne jeg forglemme at takke dig for dit siste kjærlige Brev. •2• Og dog, der er Intet, der siden dets Modtagelse, har lagt mig saa meget paa Hjerte; det var Linnier kjæreste Rose, der vidnede om at saa kjærligt Sind, at jeg visselig Intet kan have at ønske mere. Lad det altid beste Rose blive saaledes, lad aldrig en overdreven Tilbageholdenhed opholde dig fra at udtale dine Følelser mod mig; det er mig saa velgjørende; først da føler jeg et virkeligt Liv, først da føler jeg at min Tilbøilighed til dig er Frugten af en Kjærlighed, der ikke vil svækkes ved Aarene, da den er gjensidig. Du har Ret kjæreste Rose, jeg har virkelig ofte tvivlet om at du ogsaa nærede saadanne Følelser for mig, dit Forhold, har for mig ofte været gaadefult, jeg var mig min Kjærlighed vel bevist, og kunne ikke fatte hvorledes man ikke skulle turde udtale den for hinanden. Mit Liv var denne Kjærlighed, og jeg saae den ofte miskjendt, jeg saae den forvexlet med Følelser, der vel kan bestaae uden den, men som hos mig var Følgen deraf. Dit Brev har lettet mig for disse Sorger, min Fraværelse har baaren gode Frugter, da

den har lært mig at kjende din Tænkemaade fra en Siide, der under vort Samliv næsten var bleven mig fremmed. Hvormeget længes jeg ikke nu efter igjen at see dig og de kjære Børn, jeg tæller Dagene og tænker med Tilfredshed paa den Glæde, der paa nye skal fremblomstre for os. Dig og de kjære Børn, det er den Orden hvorefter jeg regner, disse er ved dig bleven mig saa dyrebare og om min Kjærlighed til dem har du vist intet Øjeblik tvivlet. – Du fortæller mig i dit Brev om Emmas¹ Tab, jeg veed isandhed ikke om jeg skal beklage hende, mig behager hendes Færd med Hensyn til hendes Børn ligesaa lidet som dig; hun er nu saa meget friere, det er jo det hvorefter hun især stræber, neppe kan denne Færd undskyldes, grueligt maae det være vis nogen Forsømmelse fra hendes

•3• Siide blev hende klart, hun fortjener efter mit ringe Skjønnende, næsten ikke at have Børn. – Hvor ondt gjør det mig ikke, at du under min Fraværelse har havt All den Uroe og Bekymring; thi ogsaa Tabet for vort Huus af Anne maae regnes herhen, jeg troer næsten, at havde jeg været hjemme havde jeg sagt Nei, især vis det ganske forholdt sig som du skrev, at nemlig Anne selv ikke syntes at have synderlig Lyst til et Giftemaal nu. Mig har det forekommen efter din Beretning, som om Familien havde søgt at sætte hende i Angst for Tabet af Fæstehuset, og dog tilkommer Bestemmelsen deraf ingenlunde dem, det er Godsejeren hvorunder det hører, der afgiver Kjendelsen isaahenseende, rimmeligviis er det Anne's Familie, der vilde faae Fordeelen af hendes hurtige Bestemmelse, for dig var det ingenlunde Pligt at lade hende g[aae] før Skiftetiid, hvad du har gjort af en god Villie er noget Andet. Det skulle nu ret inderlig glæde mig om du havde været heldig i Valget af en nye Barnepige, under alle Omstændigheder tager du vel et sat Menneske. Om Trine har du Intet skreven, jeg haaber derfor at du nu igjen har hende til Brug. Dog for at komme tilbage til os selv og vore, da maae du ret meget takke Athalia for hendes Brev, du maae siige hende at det glædede mig meget at see at hun nu var kommen saa vidt; naar jeg igjen gjør en lille Tour haaber jeg at ogsaa Therese kan have lært at tilskrive mig, men Nore har det endnu Tiid. Kys alle de smaae Puds fra mig, naar jeg kommer hjem skal jeg nok danse en Rund med dem, den Mindste Navnløse kommer jeg da til at tage paa Armen for at de Alle kunne være med. – Dog hør nu et Par Ord om hvor jeg siden mit siste Brev til dig er færdedes. Uheld med Veiret har fulgt mig paa heele denne Reise med Undtagelse af nogle faa Dage, og jeg har ofte fortvivlet, saa pudsigt som det lyder, maae jeg imidlertid siige, at jeg Dagen førend min Afreise fra Skagen havde det Held at see en Stranding, hvorved jeg fik nogle Skitser i min Bog; thi om udførte Tegninger eller malede Studier kan der naturligviis ikke være Tale naar det blæser en

Storm. Tingen var imidlertid interessant nok, omenskjønt jeg nok kunne have ønsket at Skibet havde stødt nærmere ved Land isteden for det nu var ude paa Greenen. Søndagen derefter afreiste jeg til Hjørring. Veien did gaaer de første 4 Miile langs Havet, og da det endnu blæste •2• stærkt var der bitterligt kolt, jeg fik næsten for meget af det storartede Skue, Vesterhavet i Oprør. I Hjørring besøgte jeg naturligviis igjen Blesbergs; men jeg udstragte denne Gang ogsaa mine Besøg til Holsteins, Juul's og Synkenbergs.² Hos Holsteins tilbragte jeg Søndag Aften meget behageligt, og jeg har saavel fra dem, som fra de øvrige Familier mange Hilsener til dig og Moder. Efter om Mandagen at have spist Frokost hos Blesberg tillige med Justitsraad Synkenberg, af- •1• reiste jeg til en lille Bye Lønstrup ved Havet, hvor jeg tilbragte et Par behagelige Dage, rigtignok afbrudte ved iidelige Torden og Regn Byger. Jeg fik der imidlertid en ret interessant malet Skitse. Jeg fortryder at jeg saa snart forlod Lønstrup for at tage til Løkken; thi der behagede det mig langt fra saa godt. En lille Fodtuur som jeg foretog derfra til Borglum Kloster som Rotbøll³ ejer, havde lige saa lidet Resultat for mig, jeg vente blot tilbage ærgerlig ved at have seet en saadan Eiendom i saa raae Hænder. Det gaaer der blodt ud paa Penge Gevinst; den maaske engang herlige Bygning og Kirke er invendig ganske forfalden, overalt er der Roderie og Uorden. Men hvad kan man ogsaa vente af en Mand, hvis Yttring er, "at han ikke vil sælge sig til et Fruentimmer, og lever derfor i de skammeligste Forhold, jeg tilskriver dette tildeels Huusets indvendige Forfatning, dog mere herom muntligt. – Her i Blokhuus hvor jeg nu opholder mig er Naturen ved Havet storartet, men her er desværre ikke mange Mennesker Studier i den Retning vil jeg altsaa slet ikke faae her. En ganske mærkelig Kjøbmands Familie lever her paa Stedet, der er Gjæstfriheden i sin høieste Potents; men har til dette endnu flere gode Egenskaber, saa at Kjøbmand Klitgaards⁴ Navn er hæderligt bekjendt i heele Vendsyssel; men det vil blive for vitløftigt at omtale skriftligt hvad denne Mand her har virket; jeg vil hellere fortælle dig at jeg bliver min tidligere Bestemmelse troe, og vil altsaa igjen være hos dig Fredag Morgen den 11te hvis Gud vil, og Dampskibet kommer til at gaae i sin regelmæssige Fart fra Aalborg. Søg indtil vi gjensees at være saa tilfreds, som muligt, naar jeg kommer hjem skal jeg søge at bidrage mit Beste dertil. Kys alle Børnene endnu engang, og hils Moder og den heele Familie ret meget fra din inderlig hengivne Martinus

¹ Emma Eulalia Rørbye.

² Peter Vilhelm Sünckenberg.

³ Christian Michael Rottbøll.

⁴ Carl Klitgaard.

17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538

[illegible]

[illegible]

22